

Bergen den 22. april 2019

Norges vassdrags- og energidirektorat,
nve@nve.no

Høringsuttalelse Andmyran vindkraftverk.

Norges Miljøvernforbund stiller seg svært kritisk til Andmyran vindkraftverk og deres søknad om forlenget frist for idriftssettelse og forlenget anleggskonsesjon. Videre vil vi på det sterkeste samtidig anbefale at alle gitte konsesjoner og tillatelser for dette anlegget trekkes tilbake.

Av alle konsesjonsgitte vindkraftverk skiller dette seg ut som et av de i særdeleshet dårligst samfunnsmessig og miljømessig fundamenterte prosjekt i noensinne. Skal et slikt anlegg kunne forsvares må det kunne forsvares en viss samfunnsnytte som i stor grad overveier ulempene. Dette er på ingen måte tilfelle for Andmyran vindkraftverk, der anlegget ikke bare representerer en vesentlig ulempe for naturverdier og det omkringliggende miljøet, men vil antakelig aldri komme i posisjon til å levere et positivt CO2 regnskap. Det er også samtidig en overhengende fare i forbindelse med bygging og anleggsvirksomheten vil få større og mer vidtgripende konsekvenser som ytterligere vil forverre klimaproblemet forbundet ved dette anlegget. Vindenergi er en ny type inngrep vi ikke har særlig lang erfaring med her i landet. Ødeleggelsene i landskapet er omfattende og inngripende, og ikke reversible.

Dette anlegget har i særdeleshet svært store konflikter og miljøulemper.

Lokalisering i torvmyr medfører negativt klimaregnskap

For det første skal anlegget inklusive anleggsveier, oppstillingsplasser, fundamenter og trafostasjon m.m, bygges 100% i torvmyr/bløtmyr. Konsekvensutredningen ble foretatt i 2005 og mye ny sentral kunnskap om verdien av torvmyr som CO2 lager og viktig habitat er tilkommet siden da. Kunnskapsgrunnlag og politikk er nå vesentlig endret for å ivareta tormyrens bidrag i klimaregnskapet.

En kan her bl.a vise til Stortingets nylige endringer i jordloven (11.04.2019) for å nå Parisavtalens målsetninger.

Stortinget har i dag vedtatt endringer i jordloven for å stanse nydyrking av myr. Myr lagrer karbon, har et rikt mangfold av arter og demper tørke ved å lagre vann. Derfor er bevaring av myr en viktig klima- og miljøsak.

– Forbud mot nydyrking av myr er et effektivt tiltak som bidrar til at vi kan oppfylle Norges klimaforpliktelser, sier klima- og miljøminister Ola Elvestuen.

<https://www.regjeringen.no/no/aktuelt/nydyrking-av-myr/id2641947/>

Andmyran er som myrområde (høymyr) unik i både både Norsk og Skandinavisk/Europeisk sammenheng ved både størrelse, lokalisering og som habitat for en rekke viktige arter. Utredningen til opprinnelig konsesjonssøknad (2005) beskriver denne myren i en liste over intakte høymyrene over 50 daa i Andøy. Listen over myrer med egne navn gir et uriktig bilde av størrelse og dimensjoner da alle disse myrene i realiteten totalt sett utgjør en hel samlet og ubrutt myr. Når dette har blitt stående i beskrivelsen som separate myrer til tross for at hver disse navngitte myrene i realiteten er en sammenhengende enhet så er det alvorlig med hensyn til selve beslutningsgrunnlaget for Andmyran vindpark og verdisetning av denne i naturfaglig perspektiv.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:	Region Sør / Øst	Region Nord-Norge
Postboks 593	Postboks 9261	Postboks 446
5806 BERGEN	Grønland	9255 TROMSØ
Skuteviksboder 24	0134 OSLO	
Bank: 9521.05.71982	Tlf: 55 30 67 00	Tlf: 913 57 125
Internett: www.nmf.no	Epost: oslo@nmf.no	Epost: nord@nmf.no
	Tlf: 55 30 67 00	
	Faks: 55 30 67 01	
	Org.nr. 871 351 082 MVA	
	Epost: nmf@nmf.no	

Intakte høymyrer over 50 daa blir vurdert som prioritert naturtype av Direktoratet for Naturforvaltning. Det finnes ingen andre slike store sammenhengende kystnære myrområder noe annet sted i Norge, og Norge har derfor et særskilt nasjonalt og internasjonalt ansvar for å sikre denne for eksisterende og kommende generasjoner.

Konsesjonsområdet til Andmyran vindpark ligger til høyre for fjellene i øvre del av bildet. Man bygger ikke store vindindustrianlegg i torvmyr av denne kvalitet og omfang i 2019 med dagens kunnskapsgrunnlag og klimabevissthet.

Torvmyr, grunnvannspeil og masseutskiftninger

Det enorme nettverket med anleggsveier, oppstillingsplasser, fundamenter og trafostasjon m.m, krever store og betydelige volum CO₂-bindende torvmyr gravd opp og fjernet i masseutskiftninger. I tillegg vil både anleggsvirksomhet og fyllmassene medføre en stor og overhengende fare for pungering av aurrehellen (grusskorpen) som befinner seg under myren. En punktering av denne kan resultere i senking av grunnvannsspeilet og drenering av området. Konsekvensene av dette vil være fatale og i tillegg til de konsekvensene dette vil ha for myras funksjon som biotop vil dette ytterligere bidra til et betydelig negativt klimaregnskap.

Tiltakshaver har ikke tilstrekkelig demonstrert eller sansynliggjort at de presenterte løsninger for å motvirke dette vil fungere i praksis, og en løper her en altfor stor risiko med altfor store konsekvenser.

Fugl i konfliktområdet

I den opprinnelige konsesjonssøknaden fra 2005 er kartleggingsgrunnlaget tynt og mangelfullt. NINA har i perioden 2006-2016 foretatt fugleregistreringer på Andmyran. De foretok i perioden 2006-2010 manuelle observasjoner av fluktruter innenfor perioden ultimo april til primo juni. Videre hekkeregistreringer av sangsvane og smålom i perioden primo mai til primo juli.

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593
5806 BERGEN
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982
Internett: www.nmf.no

Tlf: 55 30 67 00
Faks: 55 30 67 01
Org.nr. 871 351 082 MVA
Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

Det som imidlertid mangler er registreringer av flukt og trekkruiter gjennom høst, vinter og tidlig vår. Beslutningsgrunnlaget er derfor utilstrekkelig og mangelfullt. Landskapsmessig er det nærliggende å trekke erfaringer fra vindkraftanlegget på Smøla, som også er preget av store lavtliggende områder ved havet. Erfaringene her viser at et betydelig antall fugl blir drept gjennom hele året (inklusive hekketiden), og i likhet med Smøla så har også Andøya en betydelig populasjon havørn som vil være spesielt utsatt for kollisjon med roterende turbinblad. Det som ikke kommer frem i registreringene er at det i de grunne vikene på nordøstlige deler av Andøya, der Andmyran vindkraft lokaliseres, tidvis forekommer større ansamlinger med havørn i perioden sen vinter/tidlig vår. Her har det vært regulære observasjoner på mellom 10 – 30 havørn i samme vik/område på denne tiden. Dette er samtidig i det tidsrommet som ikke er kartlagt av NINA eller som tidligere vært tatt med i beslutningsgrunnlaget.

En annen ting som heller ikke er tilstrekkelig kartlagt er fugl i forbindelse med høsttrekket. Oppover langs østsiden av Andøya er det store flokker gjess, stedvis på over hundre fugl pr. flokk. Plasseringen av vindkraftverket midt i denne trekkkorridoren vil kunne gi svært uheldige konsekvenser for alle trekkfugl som samles på hvileplasser i disse områdene. Faren for kollisjon med turbinblader er stor og overhengende. En henviser her også til Bernkonvensjonen og til Haag/Avtale vern av afrikanske-urasiaske trekkende vannfugl der Norge har et særlig ansvar for å ta vare på en rekke trekkfugl hjemmehørende i Norge og sikre deres hekkeområder og trekkruiter.

Konsekvenser for lokalbefolkning, friluftsliv og turisme

Hele området fra Andenes i nord på østsiden av fjellene og helt sørover på øya er flatt myrlandskap. Dette medfører at vindturbinene vil være svært synlige langt utover det som er skissert i synlighetskart og visualiseringer. I vinterhalvåret vil turbinenes refleksblink være til sjenanse og gi visuell forurensning til store deler av den østlige siden av øya. Det er her å bemerke at Andøya i de senere år har blitt sterkt rammet av nedleggningen av Andøya militære flyplass som vil gi store negative samfunnsmessige konsekvenser og rinvirkninger. Den andre store næringsveien og inntektskilden for dette samfunnet knyttes til turisme. Turismen her knytter seg i all hovedsak til naturturisme, der det er stor aktivitet rundt hvalsafari kombinert med natur og landskap hele året. I vinterhalvåret baserer det seg i stor grad i tillegg også til nordlysturisme der det er et stort antall besøkende fra hele verden. Ingen tvil om hva turismen samlet sett betyr for dette lille sårbare samfunnet. Andmyran vindkraftverk vil utgjøre en direkte trussel mot denne viktige næringsveien og mot dette samfunnet i sin helhet. Refleksblink og visuell forurensning er ikke forenelige med turisme der opplevelsen av natur og storslått landskap står i fokus.

Samlet sett vil dette anlegget gi et særdeles dårlig klimaregnskap, gi negativ samfunnsnytte og betydelige negative konsekvenser.

Norges Miljøvernforbund fraråder derfor forlenget frist og ber også om at gitt konsesjon og tillatelser trekkes tilbake.

Med miljøvennlig hilsen
Norges Miljøvernforbund

Kurt Willy Oddekalv - Leder
kurt@nmf.no

Arnfinn Nilsen – Saksbehandler
arnfinn@nmf.no

Norges Miljøvernforbund

Hovedkontor:

Postboks 593 Tlf: 55 30 67 00
5806 BERGEN Faks: 55 30 67 01
Skuteviksboder 24
Bank: 9521.05.71982 Org.nr. 871 351 082 MVA
Internett: www.nmf.no Epost: nmf@nmf.no

Region Sør / Øst

Postboks 9261
Grønland
0134 OSLO
Tlf: 55 30 67 00
Epost: oslo@nmf.no

Region Nord-Norge

Postboks 446
9255 TROMSØ
Tlf: 913 57 125
Epost: nord@nmf.no

